

ΣΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

NOYMAΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΔΡ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Ε'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 28 του Γεννάρη 1907 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οίκονόμου άριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 232

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ. Η χρωστη δούλως (συνέχεια).
ΦΩΤΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ. Διαγωνισμὸς γι' ἀναγνωστικά.
Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ. Ο Καταλυμάτων [μετάφρ. ἀπὸ τὰ Σανακριτικά].
ΗΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ. Αλγήσεις καὶ φέματα.—
Ἡ πολιτεία τῆς σιωπῆς.
ΜΑΝΩΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΝΗΣ. Ἀνοιχτὸς γράμματος τῷ τὸ γλωσσικὸν ζήτημα
ΕΥΡΥΔΙΚΗ Ι. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ. Παραμύθια Μολίβου (τῆς Μιτολήνης)
ΧΑΡ. ΑΝΤΡΕΑΔΗΣ. Ο Χατζηδάκης καὶ τὸ μίθημα του.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ — ΒΑΡΒΑΡΟΗΑΖΑΡΟ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Ο ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ

(Μαχαράτα III, 12746—12804)

Μεγαλομάντης βρασιλῆς, γιομάτος μεγάλειος,
Κι' δπως ὁ Πλάστης λαμπτέρος ἡταν ὁ γυνὸς τοῦ Ἦλιου,
Ο ἔκαυσμένος ὁ Μηνός, ὁ τῶν ἐνθρώπων π;πῶς (1).
Καὶ ἐπερνοῦσε στὴν ἑξά, στὲς ἀφεντίες, στὰ κάλη,
Τὸ φωτοδότη κύρη του καὶ τὸν προσπάππου Βράχμα. (2)
Κ' ἡταν δεινὸς ἀσκητευτής· κ' ἐστέκοτουν ὁ ρῆγας
Ἀκκουμπήμενος στὸν κορμὸν ἐνοῦ μεγάλου δέντρου
Ὀρθὸς σ' ἔνα ποδόρι του μὲ σηκωμένα γέρια,
Ἡ μὲ τὰ μάτια του ἀκλειστα, μὲ τὸ κεφαλὶ κάτου·
Κι' ἀσκήτευε ἀκατάπικτα γιὰ μύρια χρόνια ὁ μάντης.—
Κ' ἔνα ψεράκι ἐσιμωσε τὸν ἀσκητή μὲ μέρι
Στοῦ ποταμοῦ τάσκητριοῦ τὸ πλημματίνο φούδι,
Καὶ τοῦπε: — «Πολυδόξας, μικρὸ ψεράκι ἔγω είμαι
Καὶ τὰ μεγάλα σκιάζωμι, στρέψε νὰ μὲ γλυτώσεις.
Τάδεναμο τὰ δυνατὰ τὰ ψεράκια καταπίνουν,
Παντοτεινὸς εἰν', ἀσκητή, γιὰ μᾶς αὐτὸς ὁ νόμος,
Καὶ τώρα ἐμὲ ποὺ χάνουμαι στὴ φοβερή νερούσα
Νὲ μὲ γλυτώσεις θέλησε καὶ οὐ σὲ ἀντιμειδέψω.

Καὶ τοῦ φαριοῦ τὴν διμιούρη γιομάτος ψυχοπόνοια
Ἀκούσε ὁ μάντης ὁ Μηνός, καὶ τόπικος στὸ χέρι
Καὶ τύρρης μὲς στὸ νερὸ σ' ἔνα τρανὸ λερνάκι,
Κι' αὐτοῦ τὸ ψεράκι, βρασιλῆ, μεγίλωσε κι' ὁ μάντης
Σὲν τέκνο του τάγάπησε κ' ἐφρόντιζε γιὰ κεῖνο.
Κ' ἔπειτα ἀπίνου σὲ καιρὸ τόσο μεγάλο ἔγινη,
Ποῦ τὸ λαρνάκι τὸ τρανὸ στενόχωρο τούργατουν
Καὶ τότες εἶπε τοῦ Μανοῦ τοῦ ἔκκουστοῦ προφήτη: —
«Ο πολυδόξας, καὶ ἄλλο τόπον.
Κ' ἔγιχε ἐπὸ τὸ λάρνακη τὸ ψεράκι πάλε ὁ μάντης
Καὶ σὲ μιὰ λίμνη μακρουλὴ τύφερε νὰ τὸ πίξει,
Ο βασιλῆς ποὺ τῶν δύτρων χλάδες τές πολιτεῖες.
Κ' ἔπειτα χρόνια πέρνασαν, κ' ἐτράνηνε τὸ ψεράκι
Στὴ λίμνη αὐτὴ τὴ μακρουλή, πούγε τρίς μίλια μάκρος
Καὶ μίλι πλέοτε· μὰ οὐδὲ ἔκει τώρα δὲν ἐμποροῦσε
Νὲ κουνηθεῖ καὶ γὲ στενθεῖ. Καὶ τότες, βρασιλέα,
Βλέποντας πάλε τὸ Μανοῦ τοῦ μίλησα καὶ τοῦπε: —
«Εἴλαρε με, πολυδόξας, καὶ ρίξε με στὴ Γάγγα (3),
Στὴν ἀγιασμένη τοῦ Ὁκεανοῦ αυρδία κ' ἔκει θὰ μένω,

1) Ο βασιλῆς ιαρχανταῖς διηγέταις τὴν ιστορία στὸ βασιλῆς Ιουδαίον.

2) Ο κοσμοπλάστης Βράχμας ἡταν τοῦ Ἡλίου πάππους.

3) Είστι δινομάται σανακριτικὰ δ Γάγγης ποταμός.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΑ

Ἄρχομενες ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Καθε τόσο ἀκούμε γιὰ ἐπανάσταση, γι' ἀναθεώρηση τοῦ Συνταγμάτου, κι ἀλλης λογῆς ἀναμόρφωσες. Τὶς περιμένουμε... Κι ἀν γίνουνε δμως θὰ είναι γιὰ τοὺς μεγάλους.

Μὰ τοὺς μικροὺς, τὸ καινούριο έθνος, πιός θὰ τὸ φροντίσει;

Ἄπὸ τὸ παιδὶ ἀρχίζει ἡ στραβογλωσσιὰ νὰ φέρνει τὸ στράβωμα, τὴ στέρεψη τοῦ νοῦ, τὸ παραμόρφωμα τῆς ἔθνικῆς μας ψυχῆς.

Ἄπὸ δῶ, ἀπὸ τὸ δημοτικὸ σκολιὸ ἀνάγκη νάρχίσει τὴ ἀναμόρφωση γιὰ τὰ πὶ ἀγαπητὰ, τὰ πὶ πολύτιμα ποὺ ἔχουμε δλοι μας, γιὰ τὰ παιδιά μας, γιὰ τὸ νέο "έθνος".

Μὲ τέτια ίδεα βγάνομε τὴν προκήρυξη μας ἐτούτη.

Σκοπός μας είναι νὰ ἐτοιμάσουμε τὰ βιβλία δσα χρειάζουνται γιὰ μιὰν ἀκέρια παιδικὴ ἀγωγῆ.

Τὰ βιβλία ἀφτὰ τὰ ἐτοιμάζουμε πρῶτο — γιὰ τὰ Ρωμιόπουλα ποὺ δὲν πάνε στὸ Ελληνικὰ σκολιὰ είτε γιατὶ στὰ μέρη τους δὲν ἔχει τέτια, εἴτε γιατὶ οι γονιοὶ τους προτιμοῦνε νὰ τοὺς δώσουν τὴν πρώτη μόρφωση σπίτι τους, εἴτε γιατὶ προτιμοῦνε τὰ ξένα σκολιὰ, μὲ τὸ δίκιο τους.

Δέπτερο — Ός είδος ἀντιφάρμακο γιὰ τὰ Ρωμιόπουλα ἔκεινα ποὺ τὰ ποτίζει γιὰ χρόνια μὲ τὸ φαρμάκι της ἡ καθαρέβουσα.

Τρίτο — γιὰ τὰ ἀλλόγλωσσα — Ελληνόπουλα ποὺ σπάνουνε τὸ κεφάλι τους χρόνια καὶ χρόνια στὰ σκολιά μας κι δτα βγαίνουνε δὲν μποροῦνε νὰ μεταχειριστοῦνε σὲ τίποτις ἔκεινα ποὺ μάθανε, δὲ μιλοῦνε πιὰ τὴ γλώσσα μας, μένουνε ἀδιάφορα στῆς ἔθνικῆς μας ψυχῆς τὴ ζωὴ, εἴτε καὶ γίνουνται κακοὶ δχτροὶ τῆς φυλῆς μας.

Τέταρτο — Κάνουμε τὸ κατὰ δύναμη ἐτοιμάζοντας τὰ χρειάζουμενα γιὰ τὸ μελλούμενο σκολιό.

Μονομιᾶς γιὰ δλα τὰ βιβλία δσα χρειάζουνται στὸ σκοπὸ δὲ φτάνουνε τὰ μέτα μας νὰ κηρύξουμε διαγωνισμούς.

Γιὰ τὴν ὥρα δ διαγωνισμὸς θὰ περιοριστεῖ στὰ ἀναγνωστικά.

Πόσα θὰ γίνουνε τὰ ἀναγνωστικὰ, τρία, τέσσερα η πέντε, τὶ σύστημα πρέπει νάχολουθήσουμε, τὶ όλικὸ νὰ μεταχειριστοῦμε γιὰ τὸ καθένα, γιὰ τὰ ζητήματα ἀφτὰ θὰ δημοσιεύσουμε τοὺς δρους μετὰ δι μῆνες.

Ἄπὸ τώρα ως τότες παρακαλοῦμε δλοι, δσοι νιώσουνε τὶ πόθους κρύβει τὴ προκήρυξη αὐτὴ, νὰ ποῦνε καθαρὰ καὶ ξάστερα τὴ γνώμη τους, δπια κι ἀν είναι, ἐδῶ στὸ «Νομᾶ», νὰ μᾶς φωτίσουνε.

Ίδιαίτερη ἐπιτροπὴ θὰ μελετήσει τὴν καθέ γνώμη. "Επειτα θὰ δημοσιεύει τοὺς δρους τοῦ διαγωνισμοῦ.

"Ἐνας καλός μου φίλος μοῦ δωσε 1000 φρ. νὰ τὰ διαθέσω, δπως θέλω γιὰ τὴν ίδεα. Νομίζω πῶς ἀφτὸ ποὺ κάνω είναι τὸ καλίτερο.

Γιὰ τὴν ἐπιτροπὴ

ΦΩΤΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ

γιατρὸς

Πόλη, Γεννάρης 1907.

"Η κι' ὅπου κρίνεις, ἄγολε, καὶ θένα σ' ὑπακούω,
Τι τὸ μεγάλο τὸ κορμὶ σὲ σένα τὸ χρωστάων.

"Ετσι τὸ φαρι ἐμίλησε, καὶ τόφρεις δ προφήτης
Ο δοξασμένος στὰ νερὰ τῆς Γάγγης, βρασιλῆ,

Καὶ σὲ δικάστης τύφερε. Κ' ἐπράνης αὐτοῦ πάλι

Γλίγωρα κ' εἶπε τοῦ Μανοῦ τὰ λόγια τοῦτα τότες: —

"Ο δεξιασμένες δὲ μπορῶ στὴ Γάγγη νὰ κινήσωμει,

Τι τὸ κορμὶ μου ἀξιώθηκε· κάμε μου δπίσω χάρη

Καὶ πάρε με στὸν Ὁκεανό. — Καὶ τόβγαλε δ προφήτης

"Απὸ τῆς Γάγγης τὰ νερὰ καὶ στοῦ Ὁκεανοῦ τὸ κύμα

Τύφερες, Κασμοκράτορες καὶ τὸ τεράστιο φάρι

"Ητουν εύκολοβαστεῖχο καὶ καλομυρωδέστο,

Κι' ἄμα στὸ πέλαγο ἔπεσε καὶ σὲ χαμογελῶντας

Εἶπε τοῦ μάντη τοῦ Μανοῦ τὰ λόγια τοῦτα πάνε: —

"Σὲ σένα, πολυδόξας, χρωστάω τὸ λυτρωμό μου.

"Ερχεται δύσκολος καιρὸς, κακούς τὶ θὰ κάμεις.

"Όλα τῆς γῆς τὰ ζωντανὰ θ' ἀφανιστοῦν σὲ λίγο

Καὶ κινητὰ κι' ἀσάλευτα (4), μεγάλες βισιλέα.

Τώρα δ καιρὸς ἐπλάκωσε τοῦ Ιοντισμοῦ τοῦ κόσμου,

"Αφοῦ τὸ ξέρεις, πρόσεξε πῶς πρέπεις νὰ γλυτώσεις.

"Ηρθε δ σκληρότερος καιρὸς τοῦ χαλασμοῦ τοῦ κόσμου,

Θὲ νὰ χαθοῦν τὰ ζῶ τῆς γῆς ἀντάμα καὶ τὰ δέντρα,

"Ἐσύ δμως φτιάσε, βρασιλῆ, ἔνα καραβί στέρεο

Καὶ δέσσε ἀπὸ τὴν πλώρη του ἔνα σκοινὶ κι' ἀνέβα

Μὲ τοὺς ἔφτα δημιουργούς [5] σ' ἔκεινο, καὶ μᾶς σας

Πάρετε κάθε ζωντανοῦ ξεχωριστά τὸ στόρο,

Κατὰ πῶς λένοι παλαιοί θραχμάναι φυλαγμένον.

Κι' θαν θὲ νάσαι, βρασιλῆ, μπασμένος στὸ καρδί,

Περίκενε με καὶ θάρθω κερατορόρο, κ' ἔτσι

4) Ζῶα καὶ δένερα.</